

Curriculum vitae

Lični podaci

Prezime i ime **Maja Delibašić**
Adresa(e) 27. marta 81, 81000 Podgorica, Crna Gora
Telefonski broj(evi) Broj mobilnog telefona: +382 68 750 535
E-mail maja.delibasic@unimediterran.net
Državljanstvo Crnogorsko
Datum rođenja 01.08.1979.
Pol Ženski

Radno iskustvo

Datumi Septembar 2017. –
Zanimanje / radno mesto Docent na Fakultetu za informacione tehnologije (Univerzitet Mediteran)
Ime i adresa poslodavca Univerzitet Mediteran, Podgorica

Datumi Septembar 2016. – Septembar 2017
Zanimanje / radno mesto Saradnik u nastavi na Fakultetu za informacione tehnologije (Univerzitet Mediteran)
Ime i adresa poslodavca Univerzitet Mediteran, Podgorica

Datumi Septembar 2014. – April 2016
Zanimanje / radno mesto Saradnik u istraživanju na projektu BIO-ICT (Centar uspješnosti u bioinformatici)
Ime i adresa poslodavca Elektrotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Podgorica

Datumi Oktobar 2003. - Seprembar 2014.
Zanimanje / radno mesto Saradnik u nastavi i istraživanju na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici
Ime i adresa poslodavca Elektrotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Podgorica

Obrazovanje

Datumi Februar 2016.
Naziv dodijeljene kvalifikacije Doktor nauka (Naučna oblast: Telekomunikacije, bežični telekomunikacioni sistemi)
Ime i vrsta organizacije gde ste stekli obrazovanje i osposobljavanje Elektrotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Podgorica

Stepen prema nacionalnoj ili međunarodnoj klasifikaciji VIII

Datumi Decembar 2006.
Naziv dodijeljene kvalifikacije Magistar tehničkih nauka (Naučna oblast: Telekomunikacije, bežični telekomunikacioni sistemi)
Ime i vrsta organizacije gde ste stekli obrazovanje i osposobljavanje Elektrotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Podgorica

Stepen prema nacionalnoj ili međunarodnoj klasifikaciji VII-2

Datumi Jul 2003.
 Naziv dodijeljene kvalifikacije Diplomirani inženjer elektrotehnike (Odsjek: Elektronika, telekomunikacije i računari, Smjer: Telekomunikacije)
 Ime i vrsta organizacije gde ste stekli obrazovanje i osposobljavanje Elektrotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Podgorica
 Stepen prema nacionalnoj ili međunarodnoj klasifikaciji VII-1

Lične veštine i kompetencije

Maternji jezik(ci) **Srpski/crnogorski**

Drugi jezik(ci) **Engleski**

Samoprocena
 Evropski nivo (* tabela u prilogu)

Engleski

Razumevanje		Govor		Pisanje			
Slušanje		Čitanje		Govorna interakcija		Govorna produkcija	
	C2		C2		C1		C2

Poznavanje rada na računaru Office, Matlab, LaTeX

Vozačka dozvola B kategorija

Studijski boravci

Fakultet elektrotehnike i računarstva (FER), Zagreb, septembar 2012. – februar 2013.
 École Polytechnique Fédérale De Lausanne (EPFL), Lausanne, Švajcarska – maj 2013, maj 2014.
 CEA-Leti, Grenoble, Francuska, Mart 2014.
 Center for Teleinfrastruktur, Aalborg University, Aalborg, Danska, Maj 2015.

Publikacije

Maja Delibašić, Predlog tehnika za poboljšanje performansi relejnih mobilnih komunikacionih sistema, Doktorska disertacija, Univerzitet Crne Gore, Elektrotehnički fakultet, Podgorica, Februar 2016. god.
 Maja Ilić, Izbor optimalne diversity tehnike za OFDM bežične komunikacione sisteme, Magistarska teza, Univerzitet Crne Gore, Elektrotehnički fakultet, Podgorica, Decembar 2006. god.

Radovi objavljeni u međunarodnim i nacionalnim časopisima:

1. M. Delibasic, "Performance Improvement of Two-Hop Relay System Using Polarization Diversity", *Wireless Personal Communications*, Vol. 97, No. 2, Nov. 2017, (DOI 10.1007/s11277-017-4648-7).
2. M. Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "Performance Improvement Using Polarization Diversity in Precise Agriculture Communication Platform", *Wireless Personal Communications*, Vol. 92, No. 1, Jan. 2017, (DOI 10.1007/s11277-016-3844-1).
3. M. Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "Dual-Hop Amplify-and-Forward Relay System Over Non-identical Ricean Fading Channels", accepted for publication in *Wireless Personal Communications*, Online first Dec. 2014, (DOI: 10.1007/s11277-014-2221-1, ISSN: 0929-6212 (Print), 1572-834X (Online)).
4. M. Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, R. Prasad, "Performance Analysis of Dual-Hop Relay System over Ricean Fading Channels", *Telfor Journal* Vol.6 No.2, pp. 92-96, 2014. (ISSN 1821-3251 (Print Issue), ISSN 2334-9905 (Online))
5. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "MRC Dual-Diversity System over Correlated and Non-Identical Ricean Fading Channels", *IEEE Communication Letters*, Vol. 17, no. 12, pp. 2280 - 2283, December 2013. (DOI: 10.1109/LCOMM.2013.110413.131725, ISSN: 1089-7798)
6. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "Improving Energy Efficiency of Relay Systems Using Dual-Polarized Antenna", *Journal of Green Engineering*, Vol. 3, No. 2, pp. 167-179, January 2013. (ISSN: 1904-4720)
7. M. Pejanovic-Djurisic, E. Kocan, M. Ilic-Delibasic, "Energy Efficient Wireless Communications Through Cooperative Relaying", *Journal of Green Engineering*, Vol. 3, No. 1, pp. 71-90, October 2012. (ISSN: 1904-4720)
8. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, R. Prasad, "A Novel Method for Performance Analysis of OFDM Polarization Diversity System in Ricean Fading Environment", *Wireless Personal Communications*, Vol. 63, Iss. 3, pp. 751-764, April 2012. (online first November 2010.) (DOI:

9. M. Ilić-Delibašić, M. Pejanović-Džurisić, "Performanse dual-diversity sistema u uslovima koreliranih i neidentičnih fadinga u granama", *ETF Journal of Electrical Engineering*, Vol. 19, No. 1, pp. 7-17, Oktobar 2011 (YU ISSN 0353-5207)

Radovi objavljeni na međunarodnim konferencijama

1. M. Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, „Performance Improvement of Relay System in Rayleigh/Rice Fading Using Polarization Diversity“, in Proc. 40th International Conference on Telecommunications and Signal Processing (TSP), Barcelona, Spain, July 2017.
2. M. Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, „Statistical properties of two hop relay systems with polarization diversity“, in Proc. IEEE 27th Annual International Symposium on Personal, Indoor, and Mobile Radio Communications (PIMRC), Valencia, Spain, Sept. 2016.
3. M. Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, „Non-Regenerative Cooperative Relaying in Precise Agriculture Communication Platform“, in Proc. 23rd Telecommunications Forum TELFOR 2015, Belgrade, Serbia, November 2015.
4. M. Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, Z. Veljovic, "Performance of Amplify-and-Forward Cooperative Diversity under Ricean Fading", in Proc. 5th International Conference on Wireless Communications, Vehicular Technology, Information Theory and Aerospace & Electronic Systems (VITAE), Hyderabad, India, December 2015.
5. M. Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "The Effect of Line of Sight Propagation on Performance of Amplify-and-Forward Relay Networks", in Proc. 38th International Conference on Telecommunications and Signal Processing (TSP), Prague, July 2015.
6. M. Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, N. R. Prasad, "Statistical Functions Describing Two-Hop Amplify and Forward Relay Systems Under Ricean Fading", in Proc. of WTS'15 conf., New York City, USA, April 2015.
7. M. Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "Selective Cooperative Relaying System with Polarization Diversity", in Proc. 22nd Telecommunications forum TELFOR 2014, Belgrade, Serbia, November 2014.
8. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "Performance Improvement of Two-Hop Cooperative Relay System Under Correlated Ricean Fading", Global Wireless Summit - WVTAE, Aalborg, Denmark, May 2014. (Best paper award)
9. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "Performance Improvement of Decode-and-Forward Relay Systems Using Dual Polarized Antenna", in Proc. of WTS'14 conf., Washington, D.C., USA, April 2014.
10. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, R. Prasad, "Performance Analyzes of Dual-Hop Relay System over Ricean Fading Channels", in Proc. 21st Telecommunications forum TELFOR 2013, Belgrade, Serbia, November 2013.
11. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "Complete Analytical Model of Dual-Hop Relay System Over Ricean Fading Channels", in Proc. of WPMC'13 conf., Atlantic City, USA, June 2013.
12. M. Pejanovic-Djurisic, E. Kocan, M. Ilic-Delibasic, "Cooperative Relaying Techniques For Energy Efficient Wireless Communications", in Proc. of IEEE 35th International Convention MIPRO 2012, pp. 918-923, Opatija, Croatia, May 2012.
13. M. Pejanovic-Djurisic, E. Stovrag, M. Ilic-Delibasic, "Fundamental Optimization Criteria For Green Wireless Communications", in Proc. IEEE 35th International Convention MIPRO 2012, pp. 869-872, Opatija, Croatia, May 2012.
14. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "A Novel Ricean Channel Fading Model with Random K Factor", in Proc. of IEEE Wireless Telecommunications Symposium WTS 2012, pp. 1-5, London, UK, April 2012.
15. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "Impact of Random K Factor on Ricean Fading Wireless System Performance", in Proc. of IEEE 16th Mediterranean Electrotechnical Conference MELECON, pp. 233-236, Yasmine Hammamet, Tunisia, March 2012.
16. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "Symbol Error Rate for Ricean Fading Channel with Random K Parameter", in Proc. of IEEE 14th International Symposium on Wireless Personal Multimedia Communications (WPMC 2011), pp. 1-5, Brest, France, October 2011.
17. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, E. Kocan, "Performance Analysis of Dual Diversity over Correlated Ricean Fading Channels", *Wireless Telecommunications Symposium, WTS 2011*, New York, April 2011.
18. M. Pejanovic-Djurisic, M. Ilic-Delibasic, "Performance Analysis of Switched Diversity over Correlated Ricean Fading channels", 2nd International Conference on Wireless Communications, Vehicular Technology, Information Theory and Aerospace & Electronic Systems (WVTAE 2011), Chennai, India, February 2011.
19. M. Ilic-Delibasic, M. Pejanovic-Djurisic, "Performance Evaluation of OFDM System Employing Dual End Polarization Diversity with EGC in Ricean Fading Environment", 12th International

- Symposium on Wireless Personal Multimedia Communications (WPMC 2009), Sendai, Japan, September 2009.
20. M. Ilic, M. Pejanovic-Djurisic, "SER Performance of OFDM Polarization Diversity System with EGC", in Proc. of IEEE 4th International Conference on Wireless and Mobile Computing, Networking and Communications (WiMob 2008), pp. 661-665, Avignon, France, October 2008.
 21. M. Ilic, M. Pejanovic-Djurisic, "Performance Analysis of OFDM Polarization Receive Diversity System in Correlated Ricean Fading Channels", 6th Conference on Telecommunications, Conftele2007, Peniche, Portugal, May 2007.
 22. M. Ilic, M. Pejanovic-Djurisic, "A Novel Method for Performance Evaluation of OFDM Systems with Polarization Diversity", in Proc. of 9th International Symposium on Wireless Personal Multimedia Communications, WPMC 2006, pp. 1133-1137, San Diego, USA, September 2006.
 23. M. Ilic, M. Pejanovic-Djurisic, E. Kocan, "SER Performance of OFDM Polarization Diversity System in Ricean Fading Environment", in Proc. of IEEE 3rd International Symposium on Wireless Communication Systems, ISWCS 2006, pp. 452 – 455, Valencia, Spain, September 2006.
 24. E. Kocan, M. Pejanovic-Djurisic, M. Ilic, "A Novel Frequency Synchronization Method for OFDM System with Frequency Domain Selection Combining Diversity", in Proc. of IEEE 3rd International Symposium on Wireless Communication Systems, ISWCS 2006, pp. 796 – 799, Valencia, Spain, September 2006.

Radovi objavljeni na regionalnim i nacionalnim konferencijama

1. M. Ilić-Delibašić, M. Pejanović-Đurišić, "Analiza performansi bežičnih komunikacionih sistema u uslovima Rice-ovog fedinga sa promjenljivim K faktorom", 19. Telekomunikacioni Forum TELFOR 2011, Beograd
 2. M. Ilić-Delibašić, B. Krstajić, "Značaj modelovanja fizičkog kanala u simulaciji bežičnih mreža", IT Žabljak, Februar 2010.
 3. M. Ilić, E. Kočan, I. Radusinović, Z. Veljović, "Pregled rješenja za uštedu energije u telekomunikacionim mrežama", Prvo savjetovanje CIGRE, Pržno, Oktobar 2009.
 4. E. Kočan, M. Ilić, Z. Veljović, I. Radusinović, "Primjena savremenih telekomunikacionih tehnologija u elektroenergetskim sistemima", Prvo savjetovanje CIGRE, Pržno, Oktobar 2009.
 5. V. M. Kapinas, M. Ilic, G. K. Karagiannidis, M. Pejanovic-Djurisic, "Aspects on Space and Polarization Diversity in Wireless Communication Systems", 15. Telekomunikacioni Forum TELFOR 2007, Beograd.
 6. M. Ilić, M. Pejanović-Đurišić, "Analiza performansi OFDM polarizacionog diversity sistema u uslovima Rice-ovog fedinga", XLX Konferencija ETRAN, Budva, jun 2006.
 7. M. Ilić, M. Pejanović-Đurišić, "Izbor diversity tehnike za primjenu u OFDM sistemima", INFOTEH, Jahorina, Mart 2006.
 8. M. Ilić, M. Pejanović-Đurišić, "Polarizacioni diversity u OFDM sistemima", Informacione tehnologije, IT 2006, Žabljak, februar 2006.
 9. E. Kočan, M. Pejanović-Đurišić, M. Ilić, "Estimacija kanala u OFDM sistemu sa prijemnim prostorno-vremenskim diversity-jem", XLIX Konferencija ETRAN, Budva, jun 2005.
 10. M. Ilić, E. Kočan, M. Pejanović-Đurišić, "Analitički model za određivanje performansi OFDM diversity sistema u uslovima Rice-ovog fedinga", XLIX Konferencija ETRAN, Budva, jun 2005.
 11. M. Ilić, E. Kočan, M. Pejanović-Đurišić, "BER za OFDM sistem sa prijemnim prostornim diversity-jem u uslovima Rice-ovog fedinga", 12. Telekomunikacioni forum-TELFOR'04, Beograd, Oktobar 2004.
1. Centar izvrsnosti u bioinformatici (BIO-ICT), Prvi centar uspješnosti u Crnoj Gori, finansiran od strane Ministarstva nauke Crne Gore kroz zajam Svjetske banke, 2014.-2017.
 2. Fostering innovation based research for e-Montenegro (FORe-MONT), EU FP7 funded project through REGPOT scheme, 2013-2016.
 3. Elaborati procjene uticaja radio - baznih stanica na životnu sredinu, 2013.-2015. (projekat finansiran od strane Društva za telekomunikacije m:tel)
 4. Studija o mogućnostima korišćenja digitalne dividende, Elektrotehnički fakultet, 2013. (projekat finansiran od strane Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost)
 5. Tehnička osnova za donošenje crnogorskih standarda (MEST) potrebnih u procesu digitalizacije koji se odnose na emitovanje signala druge generacije digitalne zemaljske televizije, Elektrotehnički fakultet, 2013. (projekat finansiran od strane Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost)
 6. Tehnička specifikacija minimalnih zahtjeva koje ispunjava oprema za prijem signala druge generacije zemaljske televizije (DVB-T2) i testiranje usklađenosti te opreme, Elektrotehnički fakultet, 2013. (projekat finansiran od strane Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost)

Nacionalni i međunarodni naučno-istraživački projekti, projekti bilateralne saradnje i stručni projekti

7. Napredna rješenja za poboljšanje performansi kooperativnih bežičnih e-servisnih infrastruktura, projekat finansiran od strane Ministarstva nauke Crne Gore, 2012.-2015.
8. Cooperative radio communications for green smart environments, COST IC1004 project, 2011-2014.
9. Fostering development of an ICT centre of excellence in Montenegro, SCOPES "Scientific co-operation between Eastern Europe and Switzerland" programme, 2011-2014.
10. Komparativna analiza OFDM cooperative diversity-ja i širokopojasnih MIMO sistema u budućim bežičnim komunikacionim mrežama, u okviru programa bilateralne naučno-tehnološke saradnje između Crne Gore i Austrije, 2011-2013.
11. Napredne tehnologije za mobilne širokopojasne komunikacione sisteme naredne generacije, u okviru programa bilateralne naučno-tehnološke saradnje između Crne Gore i Slovenije, 2011-2013.
12. Promoting ICT Cooperation Opportunities and Policy Dialogue with the Western Balkan Countries (ICT-WEB-PROMS) – član projektnog tima, EU FP7 funded Project, International consortium, 2009.- 2011.
13. Analiza performansi OFDM relay i OFDM kooperativnih diversity sistema, projekat finansiran od strane Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore, 2009.-2011.
14. Razvoj efikasnih tehnika prijema za mobilne DVB-T sisteme, u okviru programa bilateralne naučno-tehnološke saradnje između Crne Gore i Grčke, 2006.-2008.
15. Studija upotrebljivosti WiMAX pristupne tehnologije u mrežnom okruženju Crnogorskog Telekomu – član projektnog tima, Elektrotehnički fakultet, Podgorica, februar 2008.
16. VoIP tehnologija – specijalistički kurs, Centar za telekomunikacije Elektrotehničkog

		A1	A2	B1	B2	C1	C2
R A Z U M E V A N J E	Slušanje	Mogu razumeti poznate riječi i osnovne fraze koje se odnose na mene, moju porodicu i neposrednu konkretnu okolinu, ako sagovornik govori polako i razgovetno.	Mogu razumeti fraze i najčešće korišćene reči iz područja neposrednog osobnog interesa (npr. jednostavne podatke o sebi i porodici, informacije vezane uz kupovanje, neposrednu okolinu, posao). Mogu shvatiti osnovno značenje kratkih, jasnih i jednostavnih poruka i javnih obaveštenja.	Mogu razumeti glavne misli jasnog standardnog razgovora o poznatim temama s kojima se redovno susrećem na poslu, u školi, u slobodno vrijeme itd. Mogu razumeti glavne poruke mnogih radijskih i televizijskih programa o tekućim događajima ili temama od ličnog i profesionalnog interesa ako su iskazane relativno polako i razumljivo.	Mogu razumeti duže govore i predavanja te pratiti čak i složenu argumentaciju ako mi je tema barem donekle poznata. Mogu razumeti veći deo TV vesti i programa koji se bave tekućim događajima. Mogu razumjeti većinu filmova na standardnom jeziku.	Mogu razumeti dugačak govor čak i kad nije jasno strukturiran i kad veze među rečenicama nisu jasno iskazane, već se samo podrazumevaju. Mogu bez prevelikog napora razumeti televizijske programe i filmove.	Nemam poteškoća u razumevanju bilo koje varijante govornog jezika, bilo u direktnoj komunikaciji, bilo preko medija, čak ni kad se govori brzinom izvornog govornika, uz uslov da imam vremena prilagoditi se određenom naglasku.
	Čitanje	Mogu prepoznati poznata imena, reči i vrlo jednostavne rečenice, npr. na oglasima postavljenim na javnim mestima, plakatima ili u katalogima.	Mogu čitati vrlo kratke, jednostavne tekstove. Mogu pronaći određenu, predvidivu informaciju u jednostavnim, svakodnevnim pisanim materijalima kao što su oglasi, prospekti, jelovnici i vozni redovi, te mogu razumeti kratka, jednostavna privatna pisma.	Mogu razumeti tekstove koji su uglavnom pisani običnim jezikom ili jezikom moje struke. Mogu razumjeti opis događaja, osećaja i želja u osobnim pismima.	Mogu čitati članke i izveštaje koji obrađuju savremene probleme u kojima pisac zauzima određena stajališta ili izražava određena mišljenja. Mogu razumeti savremenu književnu prozu.	Mogu razumeti dugačke i kompleksne činjenične i književne tekstove te prepoznati stilske različitosti. Mogu razumeti specijalizovane članke i duža tehnička uputstva, čak i kad se ne odnose na moje područje.	Mogu bez poteškoća čitati sve vrste tekstova, uključivši apstraktne, strukturno ili lingvistički složene tekstove poput priručnika, specijalizovanih članaka i književnih dela.
G O V O R	Govorna interakcija	Mogu voditi jednostavan razgovor uz uslov da je sagovornik spreman sporije ponoviti ili preformulisati svoje rečenice te da mi je spreman pomoći da izrazim ono što želim reći. Mogu postavljati i odgovarati na jednostavna pitanja o dobro poznatim temama ili da bih zadovoljio svoje neposredne potrebe.	Mogu komunicirati u jednostavnim i uobičajenim situacijama koje zahtevaju jednostavnu i neposrednu razmjenu informacija o poznatim temama i aktivnostima. Mogu sudelovati u vrlo kratkim razgovorima premda obično ne razumijem dovoljno da bih sam podržavao konverzaciju.	Mogu se snalaziti u većini situacija koje se mogu pojaviti tokom putovanja kroz područje na kojemu se taj jezik govori. Mogu se, bez pripreme, uključiti u razgovor o temama koje su mi poznate, koje su od osobnog interesa ili se odnose na svakodnevni život (npr. na obitelj, hobi, posao, putovanja i tekuće događaje).	Mogu komunicirati dovoljno tačno i spontano, što omogućuje normalnu interakciju s izvornim govornikom. Mogu aktivno sudelovati u raspravama unutar poznatih situacija obrazlažući i braneći svoja stajališta.	Mogu se tačno i spontano izražavati bez vrlo očitog traženja odgovarajućih reči. Mogu fleksibilno i delotvorno koristiti jezik u društvenim i poslovnim situacijama. Mogu precizno izraziti svoje ideje i mišljenja te se svojim doprinosom spretno uključiti u raspravu drugih govornika.	Mogu bez napora sudelovati u bilo kakvom razgovoru ili raspravi uz dobro prepoznavanje i korišćenje idiomatskih izraza i kolokvijalizama. Mogu se tačno izražavati i precizno prenositi i finije nijanse značenja. Ako ipak naiđem na problem, mogu se povući i preformulisanjem izražaja zaobići prepreku.
	Govorna produkcija	Mogu koristiti jednostavne fraze i rečenice da bih opisao gde živim i osobe koje poznajem.	Mogu koristiti niz fraza i rečenica da bih jednostavnim jezikom opisao svoju obitelj i druge ljude, svoje životne uslove, svoje obrazovanje te svoje sadašnje ili prethodno radno mjesto.	Mogu jednostavno povezivati rečenice kako bih opisao doživljaje i događaje, svoje snove, nade i težnje. Mogu ukratko obrazložiti i objasniti svoja stajališta i planove. Mogu ispričati priču ili prepričati sadržaj knjige ili filma te opisati svoje reakcije.	Mogu jasno i podrobno govoriti o mnogim temama vezanim uz područje vlastitoga interesa. Mogu objasniti svoja stajališta o nekoj aktuелnoj temi navodeći prednosti i nedostatke raznih pristupa.	Mogu izneti jasan, podroban opis složenih činjenica, povezujući tematske celine, razvijajući određene misli i zaokružujući izlaganje odgovarajućim zaključkom.	Mogu jasno i tačno iznositi činjenice ili argumente stilom koji odgovara kontekstu. Mogu delotvorno i logično strukturirati svoj prikaz na način koji slušatelju pomaže da uoči i zapamti glavne stavove.
P I S A N J E	Pisanje	Mogu napisati kratku, jednostavnu razglednicu, npr. poslati pozdrave s letovanja. Mogu ispuniti formulare osobnim podacima, npr. uneti svoje ime, državljanstvo i adresu u hotelsku prijavnicu.	Mogu pisati kratke, jednostavne bilješke i poruke. Mogu napisati vrlo jednostavno privatno pismo, npr. pismo zahvale.	Mogu napisati jednostavan vezani tekst o poznatoj temi ili temi od ličnog interesa. Mogu napisati lično pismo opisujući svoje doživljaje i utiske.	Mogu napisati jasan, podroban tekst o velikom broju tema s područja svog interesa. Mogu napisati sastav ili izveštaj prenoseći informaciju ili navodeći razloge za ili protiv određenog stajališta. Mogu napisati pismo u kojemu jasno izražavam značenje koje osobno pridajem određenim događajima i iskustvima.	Mogu se izraziti jasnim, dobro strukturiranim tekstom te obrazlagati svoja stajališta. Mogu pisati o složenim temama u pismu, sastavu ili izveštaju naglašavajući ono što smatram važnim. Mogu odabrati stil koji odgovara čitatelju kojemu je to namenjeno.	Mogu napisati jasan, tečan tekst primerenim stilom. Mogu pisati složena pisma, izveštaje ili članke u kojima je određena tema jasno i logično iznesena kako bi primatelj mogao uočiti i zapamtiti bitne stavove. Mogu pisati sažetke i prikaze stručnih ili književnih dela.